

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Samen op weg naar duurzame kunstwerken

1 juni 2023

Maya Sule

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

ProRail

Scope

Tabel 1: Publiek beheer van verschillende typen kunstwerken^{1,2}

Type	Aantal /lengte	RWS	ProRail	Provincies	Gemeentes	Water-schappen
Bruggen & viaducten [stuk]	85,000	Opgave 430 kton/jaar CO₂-eq.		2,882	62,514	14,675
Tunnels, doorgangen [stuk]	3,000			667	1,914	32
Sluizen [stuk]	2,000			214	436	673
Stuwen [stuk]	33,000			279	9,291	23,283
Duikers [stuk]	203,000			5,586	82,642	85,942
Kades & steigers [km]	2,400			35	1,785	288
Damwanden [km]	780			191	354	56

Roadmap

Geeft aan hoe we toewerken naar het einddoel

Totstandkoming:

- Opgave
- Waardeketens en marktdynamiek
- Identificatie maatregelen
- Strategieën en acties

Datum: 16-05-2022

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

ProRail

NewForesight
creating shared opportunities

Roadmap
Transitiepad Kunstwerken

Roadmap Transitiepad Kunstwerken | Min. I&W | ©NewForesight | All rights reserved

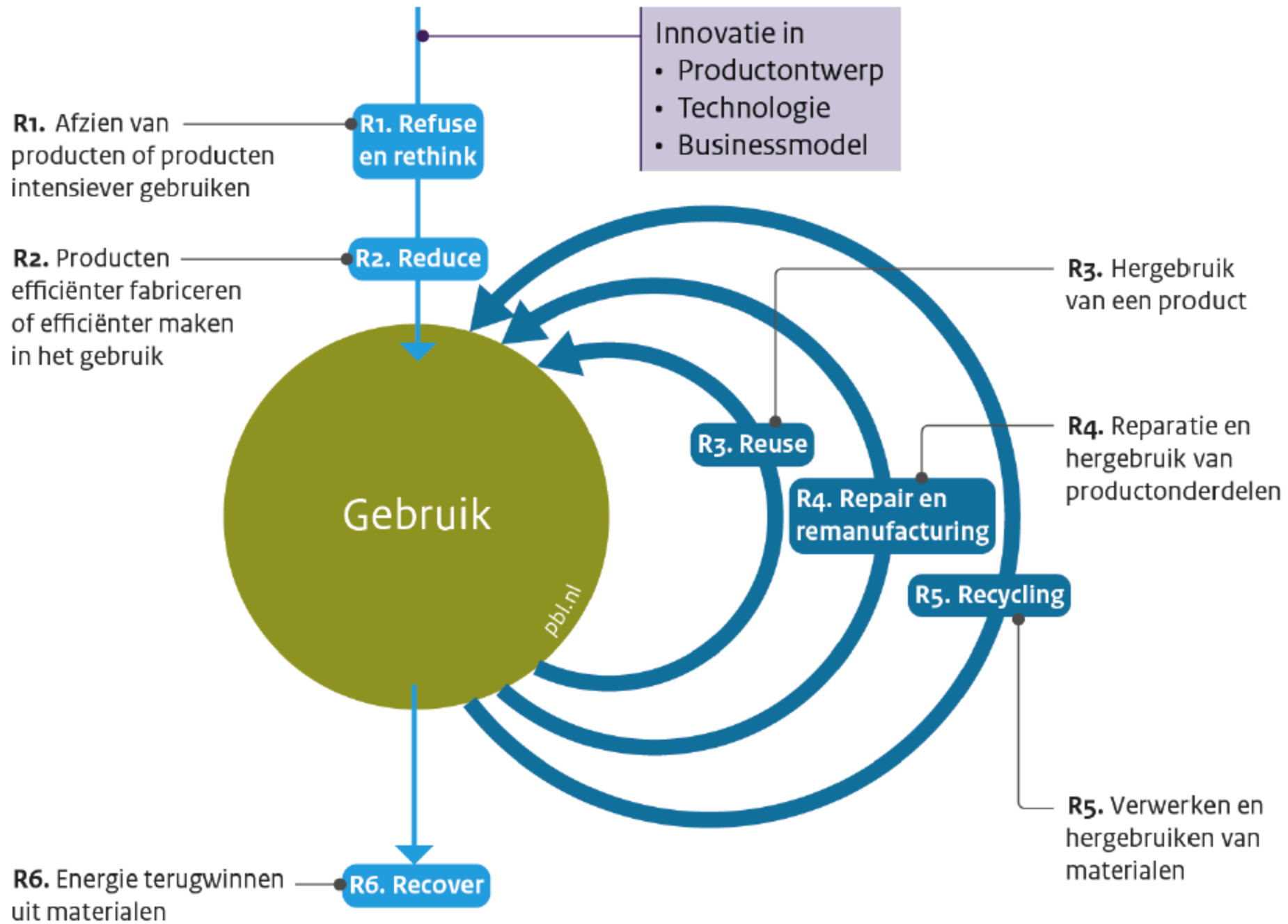
Reductiepad

Ingroeipad

Acties

Maatregelen Kunstwerken

Bestaande kunstwerken

1. Optimaal & duurzaam uitvoeren van onderhoud

2. Verlengen levensduur van bestaande objecten

Bestaande kunstwerken die vrijkomen

3. (Geschikt maken voor) hergebruik

4. Recyclen van materialen

Nieuwe en vervangende kunstwerken

5. Circulair ontwerpen

6. Toepassen van (meer) klimaat-neutraal, circulair en gerecycled materiaal

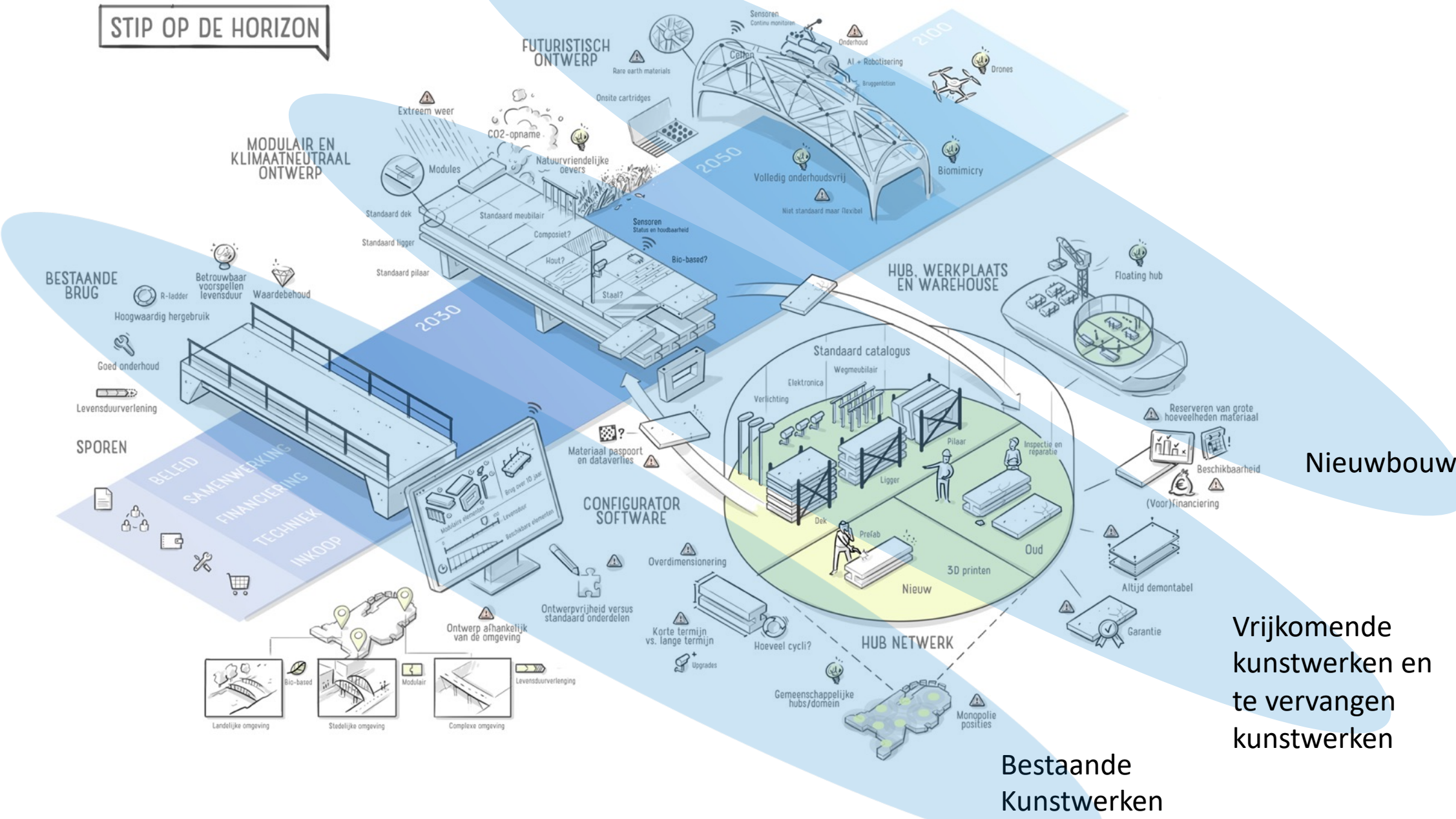

Waar werken we o.a. aan?

- Kennisontwikkeling
- Innovatie
- Opschalen gevalideerde maatregelen
- Inkoop
- Randvoorwaarden

STIP OP DE HORIZON

Nieuwbouw

Vrijkomende kunstwerken en te vervangen kunstwerken

Bestaande Kunstwerken

Praktische kennis & hulpmiddelen

CIRCULAIR ONTWERPEN

Inspiratieboek circulair ontwerpen

Inspiratieboek circulair ontwerpen
Circulaire oplossingen door middel van een integrale aanpak
voor Rijkswaterstaat | 2020 | 100 p. | 1000,-

Circulaire Ontwerp-principes

CIRCULAIRE OBJECTEN

Overzicht alternatieven Circular Wegmeubilair

Wegen, Wegen, Werken, Rijkswaterstaat

CIRCULAIR INKOPEN

Circulair Inkopen in 8 Stappen

Handreiking voor de Grond-, Weg- en Waterbouw

De circulaire bouweconomie

Meld u via PIANOo aan voor de buyer groups voor circulaire viaducten en voor het toepassen van CO2-arm beton. Email: buyergroups@pianoo.nl

Neem in uw contracten een duurzaamheidseis voor betonmortel voor civiele constructies op. Lees: MVI-criteriatool

WAARDEBEHOUD & DATA

<https://circulairebouweconomie.nl/dossier/materialenpaspoot/>

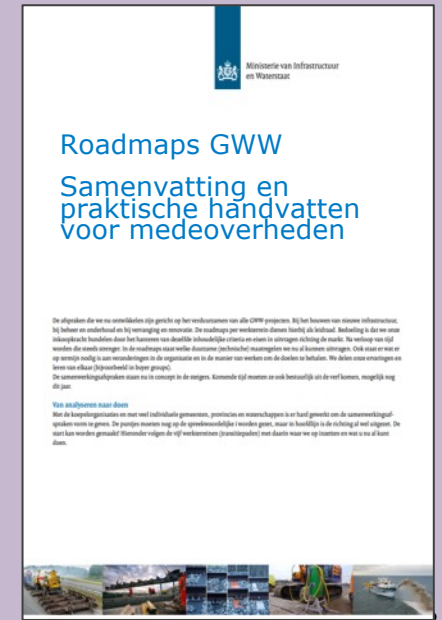
Marian_poortinga@rws.nl

Herbruikbaarheidsscan

- Aanvullend op reguliere inspectie, inspecteren op:
  - generieke gegevens
  - restlevensduur
  - losmaakbaarheid
  - constructieve veiligheid
  - milieukundige aspecten

KENNIS OVERIG

Dank u wel voor uw aandacht!

Maya Sule

Maya.Sule@rws.nl

